

notitie

Opname SIKB0101 versie 11 op de lijst voor
'pas toe of leg uit'

FORUM STANDAARDISATIE 28 oktober 2014 Agendapunt 04. Open standaarden, lijsten Stuk 04C. Forumadvies sikb0101

Aan:	Forum Standaardisatie
Van:	Stuurgroep Standaardisatie

Aanleiding en achtergrond

SIKB0101 is een open standaard die het mogelijk maakt om op een eenduidige wijze gegevens over de (milieu)kwaliteit van de bodem uit te wisselen binnen de gehele keten van het bodembeheer. Schadelijke gevolgen door bodemvervuiling voor de volksgezondheid en het milieu kunnen hierdoor beter worden vastgesteld en worden voorkomen. Versie 10 van de standaard is al opgenomen op de 'pas toe of leg uit'-lijst en zal bij opname worden vervangen door versie 11. Met het verschijnen van versie 11 is de standaard grondig herzien.

Tegelijkertijd met het toetsen van de standaard is getoetst of SIKB voor SIKB0101 in aanmerking komt voor het predicaat 'uitstekend beheerproces'. Dit betekent dat het beheer en versiebeheer van de standaardisatieorganisatie zodanig open en structureel zijn vormgegeven, dat versiewijzigingen doorgegeven kunnen worden zonder de gehele toetsingsprocedure te doorlopen.

Betrokkenen en proces

Om tot dit forumadvies te komen hebben achtereenvolgens een intakegesprek, experttoetsing en openbare consultatie plaatsgevonden. Naar aanleiding van de intake is besloten om de nieuwe versie van SIKB0101 in behandeling te nemen en SIKB te toetsen op uitstekend beheer. Aan de experttoetsing hebben eindgebruikers, IT-leveranciers, adviseurs en vertegenwoordigers van de standaardisatieorganisatie deelgenomen.

De conclusie uit de expertgroep was om de nieuwe versie van de standaard op te nemen op de lijst voor 'pas toe of leg uit' en om SIKB onder voorwaarden het predicaat 'uitstekend beheerproces' toe te kennen. Het expertadvies is gepubliceerd ten behoeve van een openbare consultatie. Hieruit zijn nog een aantal aandachtspunten naar voren gekomen. Deze aandachtspunten zijn in overleg met de betrokken partijen verwerkt in dit forumadvies.

Consequenties en vervolgstappen

Er worden geen specifieke beveiligingsrisico's gezien. Ook introduceert SIKB0101 geen nieuwe privacyrisico's. Een aandachtspunt is dat versie 11 door de grondige herziening niet backwards compatible is met versie 10. Hiervoor zijn hulpmiddelen ontwikkeld en er is ondersteuning voor de verschillende versies. Verder zijn er enkele adviezen om de adoptie van de standaard te bevorderen. Deze staan in onderstaande advies.

Datum
17 oktober 2014

Gevraagd besluit

Het Forum Standaardisatie wordt gevraagd in te stemmen met:

1. de opname van SIKB0101 versie 11 op de lijst voor 'pas toe of leg uit';
2. de toekenning van het predicaat 'uitstekend beheerproces' aan SIKB voor SIKB0101;
3. de additionele adviezen ten aanzien van de adoptie van de standaard.

Ad 1) Opname van SIKB0101 versie 11 op de lijst voor 'pas toe of leg uit'

SIKB0101 versie 10 is al opgenomen op de 'pas toe of leg uit'-lijst. Met het verschijnen van versie 11 is de standaard grondig herzien. De standaard biedt zodoende meerwaarde boven de momenteel opgenomen standaard op de lijst voor 'pas toe of leg uit'. Bij opname van versie 11 zal versie 10 worden vervangen.

Het functioneel toepassingsgebied blijft ongewijzigd:

Uitwisselen van onderzoeksgegevens over de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem en de specifieke gegevens die direct voortkomen uit (of vooruitlopen op) de besluiten die het bevoegd gezag naar aanleiding daarvan heeft genomen.

Het organisatorisch werkingsgebied blijft ongewijzigd:

Overheden (Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen) en instellingen uit de (semi-)publieke sector.

Ad 2) Toekenning van uitstekend beheerproces

SIKB heeft zich aangemeld voor het predicaat 'uitstekend beheerproces' voor SIKB0101. De toekenning van dit predicaat betekent dat het standaardisatieproces van de standaardisatieorganisatie zodanig goed is geregeld dat het Forum zich kan onthouden van aanvullende toetsing bij de aanmelding van een nieuwe versie van de standaard.

De expertgroep heeft het Forum geadviseerd om SIKB het predicaat toe te kennen onder voorwaarde dat – en niet eerder dan nadat – de door de expertgroep geconstateerde tekortkomingen zijn weggenomen. SIKB heeft hierop actie ondernomen en de tekortkomingen weggenomen of afwijkingen toereikend gemotiveerd.

Ook vanuit de consultatie zijn aanvullende adviezen gekomen. Deze zal SIKB zal bespreken met het CCvD Datastandaarden en conform de besluitvorming van het CCvD Datastandaarden opvolgen.

Zowel de harde als de zachte toetsingsvragen van het criterium "Open standaardisatieproces" zijn positief beantwoord en aan SIKB kan het predicaat 'uitstekend beheerproces' voor SIKB0101 worden toegekend.

Ad 3) Additionele adviezen ten aanzien van de adoptie van de standaard

Ten aanzien van de adoptie van de standaard worden de volgende oproepen gedaan:

Datum

17 oktober 2014

- Het ministerie van Infrastructuur en Milieu wordt opgeroepen om te onderzoeken of het mogelijk is om het gebruik van SIKB0101 verplicht te stellen voor de elektronische uitwisseling van (milieuhygiënische) bodemgegevens tussen bedrijven en overheden, tussen burgers en overheden en tussen overheden onderling. De digitale levering van gegevens uit door derden uitgevoerd onderzoek zou bijvoorbeeld kunnen worden geborgd in toekomstige wet- en regelgeving, zoals de herziene Wet bodembescherming en de Omgevingswet.
- Het ministerie van Infrastructuur en Milieu wordt opgeroepen om ervoor te zorgen dat XML-bestanden worden geaccepteerd in het digitale berichtenverkeer in verband met vergunningsprocessen en Omgevingsloket Online en Activiteitenbesluit Internet Module hierop aan te passen (deze ondersteunen nu alleen PDF-bestanden).
- VNG en IPO worden opgeroepen om gemeenten en provincies aan te sporen om onderling afspraken te maken over het aanleveren – conform SIKB0101 – van informatie voor het Bodemloket en zo het Bodemloket een impuls te geven.
- Het Bureau Forum Standaardisatie en SIKB worden opgeroepen om gezamenlijk te kijken hoe ze kunnen samenwerken om SIKB0101 onder de aandacht te brengen en adoptie van de standaard te bevorderen.

De opgeroepen partijen worden gevraagd om één jaar na opname van de standaard over de voortgang op deze punten te rapporteren aan het Forum Standaardisatie.

Toelichting

1. Waar gaat het inhoudelijk over?

Over de standaard

SIKB0101 is een open standaard, die het mogelijk maakt om op een eenduidige wijze gegevens over de (milieu)kwaliteit van de bodem uit te wisselen binnen de gehele keten van het bodembeheer. Denk hierbij aan het verzamelen van gegevens ten behoeve van het Bodeminformatiebeheer, de opdrachtverlening en resultaatverwerking tussen adviesbureaus en laboratoria, de gegevensoverdracht van adviesbureaus naar opdrachtgevers en de gegevensuitwisseling tussen overheden onderling (bijvoorbeeld ten behoeve van publicatie op het Bodemloket), etc. Schadelijke gevolgen door bodemvervuiling voor de volksgezondheid en het milieu kunnen hierdoor beter worden vastgesteld en voorkomen. De standaard is zowel van nut voor overheden (denk bijvoorbeeld aan gemeenten, provincies, waterschappen, omgevingsdiensten, Rijkswaterstaat en RIVM) als voor marktpartijen (denk bijvoorbeeld aan onderzoeksbureaus, veldwerkbedrijven, laboratoria, grondroerders en netbeheerders).

Over de nieuwe versie van de standaard

Versie 10 van de standaard is al opgenomen op de 'pas toe of leg uit'-lijst en zal bij opname worden vervangen door versie 11. Ten opzichte van SIKB0101 versie 10 biedt versie 11 de volgende meerwaarde:

Datum

17 oktober 2014

- Volledig aangesloten op NEN 3610, ISO 19156
- Geografie verbeterd (GML, ISO 19107)
- Aangesloten op ISO 28258 (Soil Data Exchange)
- Aangesloten op basisregistraties (met name BAG)
- Voorgesorteerd op BRO (waar reeds mogelijk)
- Semantisch aangescherpt (definities)

SIKB0101 versie 11 is vastgelegd in een protocol, drie uitwisselmodellen met bijbehorende schema's en twee domeintabellen:

- Protocol SIKB0101 (inclusief IM Metingen), versie 11
- Uitwisselmodel IM SIKB0101, versie 11.0.3
- Schema IM SIKB0101, versie 11.0.3
- Uitwisselmodel IM SIKB0101 – Labaanlevering, versie 11.0.3
- Schema IM SIKB0101 – Labaanlevering, versie 11.0.3
- Uitwisselmodel IM Metingen, versie 11.0.3
- Schema IM Metingen, versie 11.0.3
- Domeintabellen SIKB0101, versie 11.0.3
- Domeintabellen IM Metingen, versie 11.0.3

Het protocol en de uitwisselmodellen, schema's en domeintabellen worden beheerd door SIKB. IM Metingen wordt door SIKB in samenwerking met Informatiehuis Water beheerd.

Over uitstekend beheer

SIKB heeft zich aangemeld voor het predicaat 'uitstekend beheerproces' voor SIKB0101. Als een standaardisatieorganisatie uitstekend scoort op alle criteriavragen van het criterium "Open standaardisatieproces" kan het Forum besluiten dat voor het opnemen van (toekomstige) nieuwe versies van die standaard geen aanvullende Forum-toetsing meer nodig is. Een uitstekende score betekent dat zowel de harde als zachte (grijs gearceerde) toetsingsvragen positief zijn beantwoord.

In een dergelijk geval is het beheer en versiebeheer van de standaardisatieorganisatie zodanig open en structureel vormgegeven, dat het Forum erop vertrouwt dat alle mogelijke belangen die spelen rondom de standaard door de standaardisatieorganisatie correct zijn meegenomen en afgewogen in de totstandkomingsprocedure van (de nieuwe versie van) de standaard.

Op het moment dat deze standaardisatieorganisatie (of een andere partij) een nieuwe versie van de standaard aanmeldt, wordt deze door het Forum zonder extra toetsing op de lijst opgenomen. Wel houdt het Forum het recht om het beheer van een standaard nader te onderzoeken en worden belanghebbenden opgeroepen het te melden als ze van mening zijn dat de betreffende standaardisatieorganisatie niet (meer) voldoet aan het criterium "Open standaardisatieproces".

2. Hoe is het proces verlopen?

Om tot dit forumadvies te komen, hebben achtereenvolgens een intakegesprek, experttoetsing en openbare consultatie plaatsgevonden. Naar aanleiding van de intake is besloten om de nieuwe versies van SIKB0101 in behandeling te nemen en SIKB te toetsen op uitstekend beheer. Aan de experttoetsing hebben

eindgebruikers, IT-leveranciers, adviseurs en vertegenwoordigers van de standaardisatieorganisatie deelgenomen. Zij hebben geadviseerd om de nieuwe versie van de standaard op te nemen op de lijst voor 'pas toe of leg uit' en om SIKB onder voorwaarden het predicaat 'uitstekend beheerproces' toe te kennen. Het expertadvies is gepubliceerd ten behoeve van een openbare consultatie. Hierop zijn reacties ontvangen van Polder BV IJmuiden en Marmos Bodemmanagement. Deze reacties zijn in overleg met de betrokken partijen verwerkt in dit forumadvies.

Datum
17 oktober 2014

3. Hoe scoort de standaard op de toetsingscriteria?

Open standaardisatieproces

De expertgroep heeft getoetst hoe SIKB als standaardisatieorganisatie scoort op het criterium "Open standaardisatieproces" en zowel de harde als de zachte toetsingsvragen van het criterium "Open standaardisatieproces" positief beantwoord.

SIKB is een stichting zonder winstoogmerk, waarin marktpartijen en overheden nauw samenwerken. Er zijn verschillende overheden vertegenwoordigd in het bestuur van SIKB en in het CCvD Datastandaarden.

Het specificatiedocument van SIKB0101 is voor iedereen in digitale vorm kosteloos te verkrijgen via de website van SIKB, net als de documentatie over het ontwikkel- en beheerproces. Om toegang te krijgen tot aanvullende documentatie, zoals hulpmiddelen ter ondersteuning van een efficiënte implementatie van de datastandaard kan men lid worden van SIKB. Lidmaatschap staat open voor iedereen tegen betaling van een jaarlijkse vergoeding. Uit deze vergoeding worden de kosten van het beheer en onderhoud op de standaard gedekt.

Er vindt regelmatig overleg plaats met belanghebbenden over doorontwikkeling en beheer van de standaard. Dit gebeurt minimaal drie keer per jaar in de Technische Werkgroep en het CCvD Datastandaarden. Daarnaast vindt overleg plaats in het GO+ (Rijkswaterstaat Leefomgeving/Bodem+) en met het 'Laboverleg' (Fenelab). Beleid met betrekking tot versiebeheer van de standaard is terug te vinden in de wijzigingsprocedure, de beoordelingsrichtlijn en de deelnemersovereenkomst.

Iedereen kan wijzigingsvoorstellen indienen bij SIKB. SIKB publiceert de ingediende wijzigingsvoorstellen op haar website. Inspraak in de besluitvorming over wijzigingen wordt geregeld door de wijzigingsprocedure en het Reglement CCvD Datastandaarden. Wijzigingen worden gepubliceerd en iedereen kan hierop reageren. Voor grotere wijzigingen, zoals versie 11 van SIKB0101, wordt de voorgestelde versie ook nog apart vrijgegeven voor een extra publieke consultatie. Het besluit hiertoe wordt genomen door het CCvD Datastandaarden. De publieke consultatie van versie 11 van SIKB0101 duurde zes weken.

De expertgroep is van mening dat het standaardisatieproces van SIKB zodanig goed is geregeld dat het Forum zich kan onthouden van aanvullende toetsing bij de aanmelding van een nieuwe versie van de standaard, onder voorwaarde dat SIKB:

1. het document dat de organisatiestructuur beschrijft en de wijzigingsprocedure actualiseert en publiceert;
2. de standaard beschikbaar stelt onder een Creative Commons-licentie, bijvoorbeeld Naamsvermelding-NietCommercieel-GelijkDelen, of een gelijkwaardige licentie;

3. duidelijk maakt wie er wijzigingsvoorstellen mogen indienen bij SIKB en hoe de indiener en andere belanghebbenden worden geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot de wijzigingen;
4. de criteria publiceert op basis waarvan het CCvD Datastandaarden besluit om al dan niet een aanvullende publieke consultatie te organiseren voordat een nieuwe versie van de standaard wordt vastgesteld;
5. expliciet maakt dat zij hulpmiddelen (XSLT-bestanden¹) biedt om het mogelijk te maken gegevens uit te wisselen tussen systemen waarin opeenvolgende, backwards compatible versies van de standaard zijn geïmplementeerd;
6. expliciet maakt dat zij de specificaties van de huidige en vorige versies van de standaard, inclusief aanvullende documentatie, bestanden en hulpmiddelen, beschikbaar houdt in het ledendeel van de website.

Datum
17 oktober 2014

SIKB heeft actie ondernomen op de voorwaarden van de expertgroep. Het volgende wordt geconstateerd:

1. De beschrijving van de organisatiestructuur en de wijzigingsprocedure zijn geactualiseerd en gepubliceerd^{2,3,4,5}.
2. Het protocol, de uitwisselmodellen en de domeintabellen bevatten een vermelding dat deze auteursrechtelijk beschermd zijn, zowel met het symbool © als met het woord copyright, en een bepaling dat deze documenten in digitale vorm kosteloos zijn te verkrijgen via de website van SIKB⁶. SIKB gebruikt voor SIKB0101 nog geen gestandaardiseerde open licentie, met voorwaarden waaronder de standaard mag worden gebruikt. Het CCvD Datastandaarden heeft op 26 september 2014 het gebruik van een Creative Commons-licentie besproken en afgesproken om de mogelijke meerwaarde hiervan te bekijken en hier in een later stadium op terug te komen⁷. Hiermee heeft SIKB de afwijking ten opzichte van de voorwaarden van expertgroep toereikend gemotiveerd.
3. De wijzigingsprocedure maakt duidelijk dat iedereen wijzigingsvoorstellen mag indienen bij SIKB en dat de indiener en andere belanghebbenden per e-mail en via de pagina met laatste wijzigingen op de website van SIKB worden geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot de wijzigingen.
4. Het CCvD Datastandaarden heeft op 26 september 2014 besloten om voor een publieke consultatie de volgende criteria te hanteren⁸:
 - Wijziging van het toepassingsgebied van de standaard.
 - Grote impact voor ontwikkelaars en softwareleveranciers.
 - Grote impact voor eindgebruikers.

Indien geen van deze criteria van toepassing is, is sprake van regulier onderhoud en kan publieke consultatie achterwege blijven. Bovenstaande impliceert niet dat X⁸ en Y⁹-wijzigingen automatisch worden voorgelegd

¹ XSLT, voluit Extensible Stylesheet Language Transformations, is een standaard voor het omzetten van de informatie in een XML-document naar een ander formaat, of een anders gestructureerd XML-document.

² <http://www.sikb.nl/organsatie0101>

³ <http://www.sikb.nl/CCvDDatastandaarden>

⁴ [http://www.sikb.nl/upload/documents/Datastandaarden/CCvD%20Datastandaarden%20SIKB-IHW%20\(definitief%2020131204\).pdf](http://www.sikb.nl/upload/documents/Datastandaarden/CCvD%20Datastandaarden%20SIKB-IHW%20(definitief%2020131204).pdf)

⁵ <http://www.sikb.nl/Wijzigingsprocedure>

⁶ http://www.sikb.nl/richtlijnen_detail.aspx?id=10496

⁷ <http://www.sikb.nl/upload/documents/Datastandaarden/Verslag%20CCvD-D%2020140926%20-%20concept%20-.pdf>

⁸ Wijziging van de bestaande structuur van de standaard, waarbij zonder dat deze wijziging wordt doorgevoerd een bestand niet meer kan worden ingelezen. Tevens het uitbreiden van de standaard met verplichte velden en het verplicht stellen van bestaande entiteiten.

voor publieke consultatie. Dit wordt ook niet nodig geacht omdat belanghebbenden in het voortraject nauw betrokken zijn en dit de doorlooptijd van wijzigingsvoorstellen soms onnodig zou verlengen. Het is aan het CCvD Datastandaarden om de goede afweging tussen daadkracht en zorgvuldigheid te maken.

Datum
17 oktober 2014

5. De website vermeldt niet dat SIKB XSLT-bestanden beschikbaar stelt om het mogelijk te maken om gegevens uit te wisselen tussen systemen waarin opeenvolgende versies van de standaard zijn geïmplementeerd. In plaats hiervan verwijst SIKB voor eventuele problemen met oudere versies van de standaard naar de leveranciers van de software waarmee dit probleem zich voordoet. Leveranciers van software die SIKB0101 hebben geïmplementeerd beschikken over XSLT-bestanden om oude bestanden te converteren. In sommige gevallen kunnen ook andere oplossingen worden aangereikt. Hiermee heeft SIKB de afwijking ten opzichte van de voorwaarden van de expertgroep toereikend gemotiveerd.
6. De website van SIKB vermeldt dat voorgaande versies van de standaard opvraagbaar zijn bij de helpdesk **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd..**

Geconcludeerd wordt dat SIKB voldoet aan de voorwaarden 1, 3, 4 en 6 van de expertgroep en dat SIKB de afwijkingen ten opzichte van de voorwaarden 2 en 5 toereikend heeft gemotiveerd

Vanuit de consultatie is het aanvullende advies gedaan om de toelichtende documenten die soms bij grote, complexe wijzigingen worden geproduceerd voor iedereen toegankelijk te maken. SIKB heeft toegezegd om dit advies te bespreken met het CCvD Datastandaarden en conform de besluitvorming van het CCvD Datastandaarden actie te ondernemen.

Al met al zijn de ontwikkeling en het beheer van de standaard op een voldoende open, onafhankelijke, toegankelijke, inzichtelijke, zorgvuldige en duurzame wijze ingericht om het predicaat 'uitstekend beheerproces' toe te kunnen kennen.

Toegevoegde waarde

SIKB0101 draagt ertoe bij dat partijen in de bodemketen snel en foutloos gegevens kunnen uitwisselen. Dit biedt voordelen voor het milieu en de volksgezondheid en voor de bedrijfsvoering van de betreffende partijen.

Ten opzichte van SIKB0101 versie 10 biedt versie 11 de volgende meerwaarde:

- Volledig aangesloten op NEN 3610, ISO 19156
- Geografie verbeterd (GML, ISO 19107)
- Aangesloten op ISO 28258 (Soil Data Exchange)
- Aangesloten op basisregistraties (met name BAG)
- Voorgesorteerd op BRO (waar reeds mogelijk)
- Semantisch aangescherpt (definities)

Draagvlak

Aanbieders en gebruikers hebben voldoende ervaring met het ondersteunen, implementeren en gebruiken van versie 11 van de standaard. De aangemelde versie van de standaard wordt al gebruikt door de Bodem Toets & Validatieservice (BoToVa) van Rijkswaterstaat. Deze toetsservice is via verschillende applicaties aan te roepen, waarbij het berichtenverkeer wordt afgehandeld via de standaard

⁹ Het uitbreiden van de standaard met (niet-verplichte) velden die geen invloed hebben op de bestaande structuur. Tevens het wijzigen van een definitie van een veld, het toekennen van de status 'vervallen' aan codes in de domeintabellen en het verwijderen van codes uit de domeintabellen.

SIKB0101 (per 1 juli 2013: versie 11). BoToVa is onder meer aan te roepen door Aquo-kit, een applicatie die wordt gebruikt door meerdere waterschappen. Andere systemen via welke BoToVa is aan te roepen, zijn TerraIndex van I.T. Works en de laboratoriumsysteem van onder meer Alcontrol, Eurofins en Omegam. Op dit moment wordt de standaard ook geïmplementeerd in de bodeminformatiesystemen en het Bodemloket. Dit is eind 2014/begin 2015 afgerond en dit zal het gebruik van de standaard sterk doen toenemen.

Datum
17 oktober 2014

Opname bevordert de adoptie

De 'pas toe of leg uit'-lijst is het passende middel om de adoptie van de standaard binnen de (semi)overheid te bevorderen. Het gebruik van de standaard is nog niet in alle gevallen vanzelfsprekend. Met name de digitale gegevensuitwisseling tussen markt en overheid kan beter, vooral wanneer de overheid het bevoegd gezag is en niet de opdrachtgever. Ook het gebruik door grondroerders¹⁰ kan beter.

Toelichting van eventuele risico's

Er worden geen specifieke beveiligingsrisico's gezien. Ook introduceert SIKB0101 geen nieuwe privacyrisico's. Een aandachtspunt is dat versie 11 door de grondige herziening niet backwards compatible is met versie 10. Door de expertgroep wordt dit niet gezien als een hele grote belemmering, uit de openbare consultatie is naar voren gekomen dat versieverschillen in de afgelopen jaren de uitwisseling van bodeminformatie tussen decentrale overheden wel hebben bemoeilijkt.

Softwareproducenten wordt echter toegestaan om naast de huidige versie van de standaard voorgaande versies te ondersteunen, waardoor dit probleem minder speelt. Daarnaast zijn er verschillende hulpmiddelen (XSLT bestanden) die zorgen voor een goede transitie van versie 10 naar versie 11.

4. Wat is de conclusie van de expertgroep en de consultatie?

Conclusie van de expertgroep

De expertgroep adviseert het Forum en College Standaardisatie om SIKB0101 versie 11 op te nemen op de lijst voor 'pas toe of leg uit' en SIKB het predikaat 'uitstekend beheerproces' toe te kennen onder voorwaarde dat – en niet eerder dan nadat – de door de expertgroep geconstateerde tekortkomingen zijn weggenomen.

Eventuele aanvullingen vanuit de consultatie

Op de openbare consultatie van het expertadvies zijn reacties ontvangen van Polder BV IJmuiden en Marmos Bodemmanagement. De reacties van Polder BV IJmuiden en Marmos Bodemmanagement worden in het onderstaande samengevat en behandeld. Opgemerkt dient te worden dat enkele aanmerkingen betrekking hebben op feiten die in het verleden liggen (en nu niet meer spelen) of slechts indirect verband houden met SIKB0101.

Polder BV IJmuiden heeft aanmerkingen gemaakt over:

1. De omvang van de verslaglegging van overleggen ('voor niet-deelnemers te summier');
Reactie: De verslagen van de vergaderingen van het CCvD Datastandaarden bevatten een samenvatting van de bespreking van elk agendapunt, een actielijst en een besluitenlijst. Deze verslagvorm sluit aan bij het karakter van de bijeenkomst.
2. De beschikbaarheid van onderliggende vergaderstukken ('niet beschikbaar, niet vooraf én niet achteraf');

¹⁰ Degene onder wiens verantwoordelijkheid of leiding, graafwerkzaamheden worden verricht.

- Reactie:** Concept stukken worden voorafgaand aan de besluitvorming niet publiek gemaakt, maar het staat CCvD-leden vrij om concept stukken met de achterban te delen. Documenten die door het CCvD Datastandaarden zijn vastgesteld worden op de websites van IHW en/of SIKB gepubliceerd.
3. De tijdige beschikbaarheid van verslagen ('de publicatie van verslagen [loopt] soms ver achter');
- Reactie:** Conceptverslagen worden tegenwoordig uiterlijk vijf werkdagen na de vergadering gepubliceerd op de website van SIKB. Het conceptverslag van de vergadering van het CCvD Datastandaarden op 26 september 2014 was op 1 oktober 2014 beschikbaar.
4. De mate van toelichting op wijzigingsvoorstellen ('slechts in één zin');
- Reactie:** De wijzigingsformulieren bevatten over het algemeen beperkte informatie. Dit is in veel gevallen ook voldoende (kleine wijzigingen). Bij grote, complexe wijzigingen worden soms toelichtende documenten geproduceerd. Deze worden (nog) niet toegankelijk gemaakt.
5. De toegankelijkheid van additionele tools voor potentiële gebruikers, ook zonder afdracht van lidmaatschapsgelden ('geen blijk van opvolging m.b.t. dit eerdere advies').
- Reactie:** Softwareontwikkelaars met een deelnemersovereenkomsten met SIKB hebben recht op een inlog tot het 'ledendeel SIKB0101' van de website van SIKB, waarmee toegang wordt verkregen tot aanvullende documentatie, bestanden en hulpmiddelen ter ondersteuning van een efficiënte implementatie van de datastandaard. Het lidmaatschap staat open voor iedereen tegen betaling van een jaarlijkse vergoeding, waaruit de kosten van het beheer en onderhoud op de standaard worden gedekt.

De vergoeding voor 2014 bedraagt € 2.312,00 exclusief BTW. Om de drempel te verlagen, worden met nieuwe instromers in bepaalde gevallen deelnemersovereenkomsten voor een kortere periode gesloten. De expertgroep heeft eerder aangegeven van mening te zijn dat dit geen onacceptabele belemmering vormt.

In de aanmerkingen van Polder BV IJmuiden wordt geen reden gezien om het expertadvies te herzien. Wel wordt het aanvullende advies gedaan om de toelichtende documenten die soms bij grote, complexe wijzigingen worden geproduceerd toegankelijk te maken. SIKB heeft toegezegd om dit advies te bespreken met het CCvD Datastandaarden en conform de besluitvorming van het CCvD Datastandaarden actie te ondernemen.

Marmos Bodemmanagement heeft aangegeven het niet eens te zijn met de constatering en conclusies van de expertgroep inzake de toetsingscriteria toegevoegde waarde, open standaardisatieproces en draagvlak en het advies van de expertgroep aan het Forum Standaardisatie. In de toelichting hierop heeft Marmos Bodemmanagement aanmerkingen gemaakt en vragen gesteld over:

1. De converteerbaarheid van bestanden ('XML-bestanden volgens het SIKB0101-format zijn niet (eenvoudig) om te zetten naar bruikbare tabellen met gegevens').
Reactie: XML is opgenomen op de lijst met gangbare standaarden van het Forum Standaardisatie.
2. De beschikbaarheid van hulpmiddelen zoals (machine-leesbare) schema's, domeintabellen en XSD-bestanden ('alleen beschikbaar voor leden van het SIKB').
Reactie: Zie de reactie op aanmerking 5 van Polder BV IJmuiden.
3. De compatibiliteit van versies ('Versieverschillen hebben in de afgelopen jaren tot de nodige problemen geleid').

Reactie: Softwareproducenten wordt toegestaan om naast de huidige versie van de standaard voorgaande versies te ondersteunen, waardoor dit probleem minder speelt. Opgemerkt dient te worden dat door de grondige herziening versie 11 niet backwards compatible is met versie 10.

Datum
17 oktober 2014

4. De wijzigingsprocedure (o.a. 'onderscheid tussen x-, y- en z-wijzigingen is [] niet duidelijk').

Reactie: SIKB heeft de beschrijving van de wijzigingsprocedure geactualiseerd en gepubliceerd⁵. De wijzigingsprocedure maakt onder meer duidelijk wat het onderscheid is tussen X-, Y- en Z-wijzigingen en wie wijzigingsvoorstellen mag indienen.

5. De inspraakprocedure ('Deugdelijke inspraakprocedures zijn in algemene zin onvoldoende geborgd bij het SIKB').

Reactie: Opdat alle belanghebbenden bij in het CCvD beheerde datastandaarden en certificatieschema's inspraak hebben in de opzet en het functioneren van de betreffende standaarden en schema's, is door SIKB en Informatiehuis Water het CCvD Datastandaarden ingesteld. Het reglement van het CCvD Datastandaarden is gepubliceerd op de website van SIKB¹¹.

In de aanmerkingen en vragen van Marmos Bodemmanagement wordt geen reden gezien om het expertadvies te herzien of om aanvullende adviezen te doen aan het adres van SIKB.

De volledige reacties van Polder BV IJmuiden en Marmos Bodemmanagement zijn terug te vinden in bijlage 2 Overzicht reacties consultatie.

Welke additionele adviezen zijn er ten aanzien van de adoptie van de standaard?

Ten aanzien van de adoptie van de standaard worden de volgende oproepen gedaan:

- Het ministerie van Infrastructuur en Milieu wordt opgeroepen om te onderzoeken of het mogelijk is om het gebruik van SIKB0101 verplicht te stellen voor de elektronische uitwisseling van (milieuhygiënische) bodemgegevens tussen bedrijven en overheden, tussen burgers en overheden en tussen overheden onderling. De digitale levering van gegevens uit door derden uitgevoerd onderzoek zou bijvoorbeeld kunnen worden geborgd in toekomstige wet- en regelgeving, zoals de herziene Wet bodembescherming en de Omgevingswet.
- Het ministerie van Infrastructuur en Milieu wordt opgeroepen om ervoor te zorgen dat XML-bestanden worden geaccepteerd in het digitale berichtenverkeer in verband met vergunningsprocessen en Omgevingsloket Online en Activiteitenbesluit Internet Module hierop aan te passen (deze ondersteunen nu alleen PDF-bestanden).
- VNG en IPO worden opgeroepen om gemeenten en provincies aan te sporen om onderling afspraken te maken over het aanleveren – conform SIKB0101 – van informatie voor het Bodemloket en zo het Bodemloket een impuls te geven.
- Het Bureau Forum Standaardisatie en SIKB worden opgeroepen om gezamenlijk te kijken hoe ze kunnen samenwerken om SIKB0101 onder de aandacht te brengen en adoptie van de standaard te bevorderen.

De opgeroepen partijen worden gevraagd om één jaar na opname van de standaard over de voortgang op deze punten te rapporteren aan het Forum Standaardisatie.

¹¹

[http://www.sikb.nl/upload/documents/Datastandaarden/Reglement%20CCvD%20Datastandaarden%20\(def%2020131204\).pdf](http://www.sikb.nl/upload/documents/Datastandaarden/Reglement%20CCvD%20Datastandaarden%20(def%2020131204).pdf)

Bijlage

Datum
17 oktober 2014

- Expertadvies SIKB0101 versie 11:
- Overzicht reacties consultatieronde

Zie: <https://lijsten.forumstandaardisatie.nl/open-standaard/sikb0101-0>